

Umut AKDOĞAN
Ankara Milletvekili
Anayasa Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa, 7188 sayılı Kanunun 5.maddesi ile eklenen Ek-41'inci maddesiyle Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı ve İdari Yargı Ön Sınavı zorunlu hale getirildi.

Bu düzenlemenin uygulama esasları ise 8 Mayıs 2024 tarih ve 32540 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı ve İdari Yargı Ön Sınav Yönetmeliği ile 24/10/2019 tarihinden sonra yükseköğretim kurumlarına kayıt yaptıranlardan 31/3/2024 tarihinden sonra mezun olanların avukatlık ve noterlik stajı yapmak, hakimlik ve savcı yardımcılığı sınavına anılan sınava girmesi zorunlu hale getirilmiştir.

20 Eylül 2024 tarihinde ilk kez yapılan ve başarı puanı olarak 70 puanın belirlendiği "*Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı*"na 9 bin 142 yeni mezun öğrenci katıldı. Sınav sonuçları ÖSYM tarafından 24 Ekim 2024 tarihinde açıklandı ve sınava katılan adaylardan sadece yüzde 42,7'si başarı puanı olan 70'i geçebildi.

Ülkemizde 45'i devlet olmak üzere, toplam 92 fakültede hukuk eğitimi verilmektedir. Bu fakültelerin toplam öğrenci kontenjanı 16 binin üzerindedir. YÖK akademik verilerine göre 92 hukuk fakültesinin 16'sının dekanı hukuk mezunu değildir. 4 fakültede ise akademik kadroda bir profesör dahi bulunmamaktadır. 12 fakültede ise akademik kadroda sadece bir profesör görev yapmaktadır. Öğrenci sayısında yaşanan artışa rağmen akademik personel sayısında artış olmaması hatta akademik kadroda profesör unvanı taşıyan öğretim görevlisi bulunmaması hukuk fakültelerinde verilen eğitimin niteliğini sorgulamaktadır.

Öte yandan eğitim – istihdam planlaması kapsamında hakim, savcı, avukat, arabulucu, noter ihtiyacı ile orantılı olarak, hukuk fakültelerinin açılması yerine ihtiyaçtan fazla oranda açılması ve hukuk fakültelerinde kontenjanın ihtiyaçtan fazla belirlenmemesi niceliksel bir büyüklük sorununun yanı sıra gerek eğitimin içeriği, gerek mezunların bilgi düzeyinde niteliksel de sorunlar yaratmaktadır. Bu sorunların sonucu olarak ülkede yargı sisteminde de nitelik giderek düşmekte, suç örgütleri ile işbirliği yapan avukat, hakim ve savcılara dahi rastlanılabilmektedir.

Öte yandan ülkede yargılama süreçleri uzamakta, hakimlerin verdiği kararlar, savcılarının verdiği mütalaalara güven de azalmaktadır. Nitekim OECD tarafından 2024 yılında yayınlanan "*Yargıya Güven Endeksi*" sıralamasında Türkiye 38 ülke arasında 36'ncı, 140 ülke arasında ise 116'ıncı sırada yer almaktadır.

Yine bu sorunlar nedeniyle yargılama süreleri ve süreçleri uzamakta, bu nedenle Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapanların ve Anayasa Mahkemesi tarafından verilen ihlal kararlarının büyük bir çoğunluğunda makul sürede yargılanma ve adil yargılanma haklarının ihlal edildiği sonucuna varıldığı anlaşılmaktadır. Nitekim 30 Eylül 2024 tarihinde Anayasa Mahkemesi tarafından yayınlanan "*Bireysel Başvuru İstatistikleri*" raporunda, toplam 76.247 ihlal kararının %74'ü yani 56.443'ünün "*Makul Sürede Yargılanma*" ve %7,2'sinin yani 5487'sinin adil yargılanma hakkının ihlal edildiği kararıyla sonuçlandığı görülmektedir.

Umut AKDOĞAN
Ankara Milletvekili
Anayasa Komisyonu Üyesi

Anayasanın başlangıç kısmında her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu, 2.maddesinde Türkiye'nin bir hukuk devleti olduğu, 36.maddesinde adil yargılanma hakkı düzenlenmiştir.

Ancak gerek hukuk fakültelerinde giderek olumsuzlaşan eğitim koşulları, gerek bunun yargı ve hukuk sistemine yansımaları ülkemiz, hukuk devleti ilkesinin gereklerinden uzaklaştırdığı gibi, yargı süreçlerini de olumsuz etkilemekte ve bir hukuk devletinde olması gereken en temel unsurlardan biri olan yargıya güveni de zayıflatmaktadır. Bu nedenle hukuk eğitiminde yaşanan sorunların, bu sorunların yargı süreçlerin yansımalarının ve bu sorunların çözümü amacıyla atılması gereken adımların belirlenmesi için Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırma Komisyonu açılmasını arz ve teklif ederiz.

Dr. Aliye Çakar
Antalya Mr.

Sinan Öner
Maden Mr.

Kadim Durmaz
Tokat Mr.

Umut AKDOĞAN
Ankara Milletvekili

Talih Özcan
Düzce

Utku ÇAKIRÖZER
Eskişehir Milletvekili

Nuriye Altın
Bursa Mr.

Nuriye Altın
Bursa Mr.

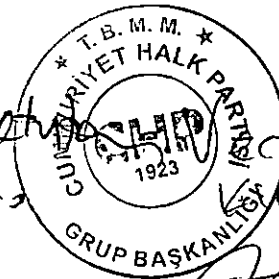
Nuriye Altın
Bursa Mr.

Nuriye Altın
Bursa Mr.

Ali KARADAĞ
HATK Mr.

Ali KARADAĞ
HATK Mr.

Hür Bayraktar
Artvin Mr.

Hür Bayraktar
Artvin Mr.

İsmet Ginerhan
Görsel Mr.

Tahsin Beçer
YACA Mr.

Tel: 0312 420 57 86 – 0312 420 57 87
E-posta: umut.akdogan@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3. Kat B326
TBMM / ANKARA

Tahsin Beçer
YACA Mr.

883 Sayılı Meclis Araştırma Önergesi'nin İmza Çizelgesi

[illegible]